

Den höga exploateringen – förödande konsekvenser för barns hälsa och naturen

Inför minimiregler på 30 kvadratmeter lekyta per barn, skriver föreningen BUMS (Barns utemiljö i Stockholm) apropå den extremt höga exploateringen i Stockholm.

Det är bostadsbrist. Politiker i storstadskommunerna säljer mark till högstbjudande byggföretag. Några krav på solljus och rimliga lektytor för barnen ingår inte i transaktionerna. Några ”besvärliga” normer får tydligen inte störa affärerna.

En rad planer har klubbats och håller nu på att genomföras, planer som för många decennier framöver kommer få en avgörande inverkan på livskvaliteten i dessa områden. Resultatet syns redan. Solstrålarna når sällan ned till marken mellan de allt högre huskropparna. Platser mellan och omkring husen drabbas av ständig slagskugga. Och vindförhållande kring de högsta byggnaderna är tidvis plågsamma.

För förskolebarnen är det förödande. Förskolegårdarna har blivit ”utsläppsgårdar” eller en inhägnad del av en bostadsgård – en platt, ofta skuggig liten plätt, där inte mer än mellan en och en halv och sex kvadratmeter per inskrivet barn är vad som erbjuds. Ledningen för Stockholms stad vill inte ange några normer för ytan. Cirka 90 procent av Stockholms barn mellan två och sex år tillbringar större delen av dagen i förskolan. Att få röra sig, klättra, hoppa, springa är nödvändigt för att små barn ska stärka sina muskler, sina skelett och sin motorik. För att hjärnorna ska utvecklas krävs att nyfikenheten och fantasin stimuleras. Men på en platt liten yta finns inte mycket att upptäcka. Här finns heller inga vrår för stillsamma lekar. Barnens rop studsar mot husväggarna. Ljudnivån blir olidlig.

Ju fler som ska dela på gården, desto större blir självklart belastningen. Ingen annan markbeläggning än malda bildäck, plastgräs, betong och sten anses klara slitaget. Därför täcks allt fler gårdar och lekplatser i Stockholm med dessa material. Det påstås vara praktiskt och lättskött! Inga ogräs. Inga leriga vattenpussar. Inga smutsiga barn. Men vad finns att upptäcka, uppleva och överraskas av? I plastgräset växer inga vilda blommor, trivs inga dagmaskar, gömmer sig inga skalbaggar eller andra spännande småkryp.

Plasten slits, partiklarna lösgör sig och fastnar på barnens kläder och kroppar. Partiklar sipprar med regnvattnet ned i grundvattnet. De passerar reningsverken och rinner ut i sjöar och hav. Är det inte cyniskt av oss vuxna att ”tvinga” barnen att bidra till miljöförstörelsen? Plastgräs och malda bildäck minskar inte – i motsats till naturlig grönska – klimatproblemen.

Det krävs inte mycket eftertanke för att inse att varken barn eller insekter har något att hämta på de plastgräsmattor som nu i allt snabbare takt anläggs i förskolor och parker. Vildbina håller på att försvinna, humlorna minskar i antal liksom andra flygfän. Det utgör en risk för pollineringen. I Tyskland har forskare konstaterat att hela 75 procent av insektsmassan försvunnit och det i naturskyddade områden. Även i Sverige börjar problemet bli överhängande.

Allt hänger ihop: Barnens lek, hälsa, utveckling och naturens växtkraft. Den extremt höga exploatering som nu råder i Stockholm leder till en rad konsekvenser för det uppväxande släktet och för vår framtid. Allt levande behöver naturlig grönska och rent vatten. Plastgräs kallas ofta för konstgräs. Onaturligt vore en riktigare benämning. Våra barn och barnbarn är värda något bättre. Låt dem slippa bidra till klimatproblemen och ge dem tillräckligt med plats att leka på! Att införa minimiregler på 30 kvadratmeter ute/lekyta per barn borde vara en självklarhet.

Bostadsbyggandet går på högvarv. Politiker, byggare, arkitekter – ni måste ta ert ansvar innan det är för sent!

Kerstin Wickman